

NEWSLETTER - ALMANYA

Nr. 3: Aralık 2010

Özet (İçtihatlar)

Tazminat Hukuku	.....	Kişilik haklarında uluslararası yetki
Şirketler Hukuku	.....	Anonim Şirkette genel kurul kararının iptali
Şirketler Hukuku/İş Hukuku	.....	Limited Şirkette dışarıdan atanan müdürün “tüketici” sayılması
Borçlar Hukuku	.....	Haksız fiilde uluslararası yetki - İngiltere’de bulunan brokere karşı Almanya’da dava açılması

ALMAN HUKUKU

Kişilik Haklarında Uluslararası Yetki

Alman Federal Yüksek Mahkemesinin 6. Hukuk Dairesi 2.3.2010 tarihinde vermiş olduğu bir kararda, internet üzerinde kişilik haklarının yurtdışına ihlal edilmiş olması ile ilgili olarak uluslararası yetki konusunu irdelemiştir.

New York Times gazetesinde çalışan bir yazar, gazetenin kağıt baskısında yayınladığı makalesinde R.L.’e karşı, kendisine ait C.E.M. isimli firmanın Ukraynalı devlet memurlarına rüşvet vermesi ile ilgili bir soruşturma başlatıldığını belirtmiştir. Bu yazıda ayrıca davacının ismi tam olarak anılmış ve kendisi “altın kaçakçısı”, zimmete geçirme faili ve kendisine ait olan şirketin Rusya’da mevcut organize suç örgütünün bir parçası olduğu belirtilmiştir. New York Times’ta yayınlanan bu makale daha sonra online arşive girerek internet üzerinden de erişimi sağlanılmıştır. Davacı, kişilik haklarının ihlal edildiği düşüncesi ile bu ihlalin durdurulması için Düsseldorf Eyalet Mahkemesine dava açmıştır.

Düsseldorf Eyalet Mahkemesi kendisinin uluslar arası yetkisi olmadığı kararına varmış ve davayı geri çevirmiştir. Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi de bu kararı onaylamıştır. Kararında, söz konusu fiilin Almanya ile ilişkisi olmadığını, makalenin Alman okuyucular için

değil, ABD'deki ve özellikle New York bölgesindeki okuyuculara yöneltildiği belirtilmiştir. Bu konuda § 32 ZPO (HUMK) (kıyasen Madde 5 bent 3 EuGVVO) hükmü esas alınmıştır.

Alman Federal Yüksek Mahkemesi (BGH) ise konuyu farklı şekilde değerlendirerek, istinaf kararını iptal etmiştir. Alman Mahkemelerinin uluslararası yetkisi kabul edilmiştir. Alman Federal Yüksek Mahkemesi, fiilin işlendiği ve sonucun meydana geldiği yer konusunu detaylı olarak farklı teoriler altında incelemiştir. Sonucun meydana geldiği yer, fiilin etkilerinin meydana gelmesi, yan, birbiriyle yarışan menfaatlerin yurtiçinde meydana gelmesidir. Bunun için, makalenin Internet'ten okunabilmesi değil, bu makalenin Alman okuyuculara tamamen kapatılması gerekirdi. Önümüzdeki olayda BGH, makalenin internete konmasını, Almanya'dan bu makaleye erişimin olanaklı olması, içerik olarak Almanya ile ilişkili olması ve söz konusu etkinin Almanya'da doğabileceği veya doğduğunu kabul etmiştir. (Kaynak: RIW 2010, 326; bkz. Kommentar Adena, RIW 2010, 868).

Şirketler Hukuku

21.6.2010 tarihli kararı ile Alman Federal Yüksek Mahkemesi, Anonim Şirkette hisse sahibinin genel kurul kararına onay verdikten sonra bu kararı iptal edip edemediği konusuna incelemiştir. Somut olayda, denetim kurulunun iki üyesinin tekrar seçilmesi söz konusudur. Hisse sahibi, denetim kurulunun faaliyetlerine ilişkin olarak genel kurulun usule uygun bir raporu sunmadığını iddia etmektedir. Aynı şekilde bu eksik rapor, sadece denetim kurulunun bir üyesinin imzasının taşıdığı ve bu üyenin imza sırasında üyelikten çıkartılmış olduğunu belirtmiştir.

BGH, genel kurulun kararına onay verdikten sonra bu kararı iptal edebilmenin, ancak hisse sahibinin bu kararın dayanağı olan belge ve bilgilerde eksiklik olması halinde mümkün olabileceğine karar vermiştir. Bununla birlikte BGH, hisse sahibinin bu eksikliği bildiği veya bilmesi gerekmesi halinde iptal etme hakkının da kalmayacağı sorusunu açık bırakmıştır. (Kaynak: NJW-Spezial 2010, 559).

Şirketler Hukuku/İş Hukuku

Dışarıdan atanan şirket müdürünün kural olarak şirketle bir iş sözleşmesi mevcuttur ve İş Hukuku altında değerlendirilir. Federal İş Mahkemesi (BAG) 19.5.2010 tarihli kararında, dışarıdan atanan şirket müdürünün, iş sözleşmesinin imzalanması ile şirketin organı veya tacir olarak değil "tüketici" olarak ele alınması gerektiğini belirtmiştir. İş sözleşmesinin örnek bir sözleşmeye dayanması veya genel işlem şartlarının ek olarak verilmiş olması

halinde, bu şirket müdürü için de Genel İşlem Şartları Hukuku'nun tüketiciyi koruma hükümleri açısından şirket müdürüne de uygulanması gereklidir.

Somut olayda, şirket şirket müdürü ile bir sözleşme imzalamış, ancak sözleşmeye ekli genel işlem şartları, sözleşmenin sona ermesi halinde şirket müdürünün tüm talep haklarını dört hafta içinde ileri sürmesini ve en geç üç ay içinde de bunları mahkeme önünde ileri sürmesi düzenlenmiştir. Şirket müdür, ücret hakkını eda davası olarak değil, öncelikle tespit davası olarak açmıştır.

Davalı şirket, genel işlem şartları uyarınca şirket müdürünün eda davası açması gerektiğini ileri sürmüştür. İş Mahkemesi, tespit davası açılmasının yeterli olduğuna ilişkin bir karar vermiştir. Yüksek Mahkeme (BAG) ise, bu görüşe katılmıştır. Zira işçiye, bir "tüketici"den daha az haklar tanınmaz. Bu nedenle, hukuki ilişkiyi mahkeme önünde ileri sürmesi yeterli görülmüştür. (Kaynak: NJW 2010, 2827).

AVRUPA HUKUKU

Haksız fiilde uluslararası yetki

Alman Federal Yüksek Mahkemesi 13.7.2010 tarihli kararında, bir yatırımcının bir başka AB-üyesi ülkede ikamet eden bir Broker'a karşı dava açmasını haklı bulmuştur. Almanya'da ikamet eden yatırımcı, borsa işlemleri yürütmüş ve Almanya'da ikamet eden bir aracının hizmetlerinden yararlanmış. Yatırımcı, İngiltere'de ikamet eden Broker aracılığı ile borsada işlem yapmıştır. Bu işlemlerden aracı, o kadar büyük aracılık masrafları almıştır ki, yatırımcı herhangi bir kar elde edememiştir. Aracı ile Broker arasında, broker faaliyetleri için işbirliğini oluşturan bir "Introducing Broker Agreement" sözleşme vardır.

BGH Broker'ın davranışını, aracı aracılığı ile yatırımcının kasten ahlaka aykırı olarak zarar uğratılmasına iştirak olarak değerlendirmiştir. Broker, aracının yüksek miktarlardaki aracılık masrafını bilmektedir ve bu nedenle bu ahlaka aykırı davranışa iştirak etmektedir. Yatırılacak olan para, yatırımcı tarafından Almanya'daki hesabından Broker'ın İngiltere'deki hesabına havale edilmiştir. Bu, BGH'nın görüşüne göre, Alman Mahkemelerinin uluslararası yetkisinin kabulü için yeterlidir. (Kaynak: WM 2010, 1590)

Muhataplarınız:

RA Prof. Dr. Christian Rumpf, Av. Dr. Gökçe Uzar, RA Dr. Mathias Köhler

Herdweg 24 – D-70174 Stuttgart

Tel: +49 (0) 711 / 997 977-0 – Tel: +49 (0) 711 / 997 977-20

eMail: info@rumpf-rechtsanwaelte.de – www.rumpf-rechtsanwaelte.de